

החייב יפסיק למרוץ אליהם!

צילום: נעמי סלנט

בטיחות בעבודת פלגזה במחסן

תאונות רבות במחסנים נגרמות בעקבות שימוש במלגזות, וחומרתן של אלו גבוהה. להלן סוגי המלגזות כמו גם הדגשי הבטיחות העיקריים אליהם חשוב לתת את הדעת:

הדגשי הבטיחות העיקריים בעבודה על מלגזה

- בכל תכניות ההדרכה והמניעה יש להדגיש את נושאי הבטיחות הקשורים למלגזות;
- אין להפעיל מלגזה ללא רישיון מתאים ומבלי לקבל הדרכה ואישור;
- אין לעבור את מגבלת העומס המירבי המותר;
- אין לעבור את מהירות הנסיעה המירבית המותרת במחסן ומחוצה לו;
- אין להרים או להוריד את תורן המלגזה תוך כדי נסיעה;
- יש להפעיל התרעת צופר בחציית מעברים או בכניסה לשיטח מת;
- אין להסיע אנשים על המלגזה - מלבד במלגזות שיש בהן מושב נוסף מתאים;
- אין להחנות מלגזות במעברים, אלא רק במקומות המיועדים לכך;
- בתוך מחסן סגור אסור להשתמש במלגזות דיזל;
- מי שעובד במלגזת דיזל או בגז ללא תא מפעיל סגור מוגדר כעובד ברעש.

סוגי המלגזות נבדלים זה מזה במספר גורמים:

- אופן הטעינה: הטעינה חזיתית, הטעינה צדית, הטעינה בתוך מעברים צרים (מלגזות צריח, מלגזות איסוף משלוחים), מלגזות קומפקטיות לכניסה לתוך מכולות וכד';
- משקל ההרמה המירבי המותר;
- סוג ההנעה: חשמלית, מנוע דיזל, בנזין או גז, הנעה ידנית;
- אופן התפעול: אדם יושב, אדם עומד, אדם הולך (מלגזה מובלעת).

קצר ומאב

פועל חולץ באמצעות טרקטור
שני פועלי בניין נפצעו מפגיעת צינור בטון שנפל עליהם במהלך עבודות תשתית. אחד מהם נקבר בתעלה תחת הצינור הכבד וצוותי הכיבוי שנחלצו למקום הסתייעו בטרקטור ובכלי חפירה על מנת לחלץ משכבות העפר שכיסו אותו. הפועל השני נפגע בגרלו וקיבל טיפול ראשוני במקום.

קצר ומאב

עץ קרס ופגע בעובד עירייה
העובד ביצע עבודות גיזום, במהלך קרס עליו העץ ופגע בראשו. חובשים מתנדבים של איחוד הצלה העניקו לו טיפול רפואי ראשוני והוא פונה במצב ביוני לבית החולים.
נפגע מנפילת חפץ כבד
חפץ כבד נפל ממנוף ופגע בפועל. הוא קיבל טיפול ראשוני ופונה במצב ביוני לבית החולים.

קצר ומאב

נהרג בהתהפכות מלגזה
צעיר שעבד במפעל בדרום הארץ הרים באמצעות מלגזה משטחים מלאים במשקל חצי טונה ומסיבה שאינה ברורה זו נתקעה. העובד ירד מהכלי על מנת לשחרר את המשטחים, וכשהיה מתחת להם הם נפלו עליו ומחצו את גופו. העובד פונה לבית החולים, שם קבעו החפאים את מותו. נסיבות התאונה נחקרות.

בטיחות וגיהות

צילון בטיחות ואיכות
44 באינרטי
www.osh.org.il

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

גיליון 537
פברואר 2015
שבט-אדר תשע"ה

עבודה במוסך: כללי בטיחות עיקריים

הבטיחות בעבודות המוסך כוללת מגוון סיכונים לעובדים במקצועות השונים, בהם מכונאי רכב, חשמלאי, צבע, מתקן תקרים, העובדים מתחת לכלי הגבהה, בקרבת ריסוסי צבע, שמנים ועוד. העבודה במוסך עתירת סיכונים. שימו לב:

טיפול במצברים

- בעת הטיפול במצברים, כולל טעינתם, יש להשתמש במשקפי מגן או במסיכת פנים, להגנה בפני התזת חומצה;
- בטעינת מצברים משתחרר גז מימן דליק. יש לדאוג לאוורור המקום באמצעות פתח עילי, למניעת ריכוזים נפיצים של המימן. פקקי המצברים יהיו פתוחים בעת הטעינה. כדי לאפשר למימן להשתחרר לסביבה. פקקים סגורים עלולים לגרום לעליית הלחץ ולפיצוץ המצבר;
- אסור באיסור חמור להיכנס למוסך עם סיגריה בוערת או כל גורם אחר שעלול להצית אש בחדר המצברים.

היבטי הבטיחות העיקריים במוסך

- כיוון התנועה במוסך יהיה חד-סטרי. הכניסה למוסך תהיה מצד אחד והיציאה מהצד שני;
- בתוך מוסך סגור יש להימנע מלהפעיל לאורך זמן את מנוע הרכב. ההפעלה עלולה לגרום לריכוז מסוכן של גזים שחלקם אף רעילים (כגון CO, CO2 וכו');
- את צמיגי המשאיות והמלגזות (צמיגים בלחץ גבוה) יש לפח בתוך כלוב, להגנה מפני השתחררות טבעת הנעילה של הצמיג והעפתה למרחק;
- יש להימנע מהרמת צמיגים כבדים או רכיבים אחרים (מנועים, תיבות הילוכים) ללא אמצעי הרמה הולמים.

הגבהת המכונות

- אם קיים בור טיפולים במוסך, מומלץ לבטלו ולהשתמש במגבהים. בכל מקרה היציאה מבור הטיפולים תהיה אפשרית משני צדיו, כדי שבמקרה חירום, שריפה למשל, העובד לא יילכד בבור מבלי יכולת לצאת;
- סביב שולי הבור, בגובה של כ-60 מ"מ, יותקן זוויתן או צינור שימנעו שמיטה פנימה של גלגל המכונות העולה מעל לבור;
- פתח הבור יכוסה כאשר לא ניצבת מעליו מכונת, כדי למנוע נפילה של אדם לתוכו;
- ציוד ההרמה של המוסך, אבזרי ההרמה והמרחס על אבזרו, חייבים להיבדק על ידי בודק מוסמך במועדים שנקבעו בחוק (בכפ"ט: סעיפים: 60, 75, 115, 81);
- הגבהת המכונות תיעשה רק באמצעות מגבהים התומכים את הרכב בארבע נקודות, כולל אבטחה מפני ירידה לא מבוקרת.

קצר ומאב

נפגע במהלך פריקת דודי שמש ממשאית
נהג משאית נפגע בכרכו בעת פריקת דודי שמש ממשאית, כאשר נפלה עליו פלטת דיקט. בעקבות המכה נפל הנהג מהמשאית על דוד שמש שהיה על הקרקע. מבדיקת האירוע עולה כי החברה לא הדריכה את העובד באשר לשיטת עבודה בטוחה, לא ציידה אותו בנעליים מתאימות, כובע מגן ואף לא דיווחה על התאונה למשרד הכלכלה. הנפגע פונה למרכז הרפואי הסמוך, שם אובחן שבר פתוח בפיקת ברך שמאל, מה שהצריך ניתוח לקיבוע השבר.

טלטול ידני של לוחות עץ בנגריה

מאת: חגית הררי, ארגונומית

נמצא, שכשליש מסך הפגיעות בעבודות נגרות נובע מבעיות שלד-שריר עקב טלטול ידני לאורך זמן של לוחות עץ. להלן דגשים על הסיכונים, דרכי ההתמודדות מולם והטיפול בהם

שיפור תנאי העבודה

- כדי לשפר את תנאי העבודה ולהימנע מפגיעות מומלץ לפעול בדרכים הבאות:
- לעבוד בסביבה מרווחת, לבצע את ההרמה בזוגות ובתדירות נמוכה, מה שיכול להקל את העומס על מערכת שלד-שריר;
- שימוש במוט הרמה מתקפל עם וו יאפשר אחיזה נוחה יותר. יש חשיבות לאורך המוט ולאיוון הפלטה המורמת;
- הרמה בעזרת מכשיר תלייה ואחיזה צדית יקלו את העומס המופעל על היד בשלב הוצאת הלוחות.

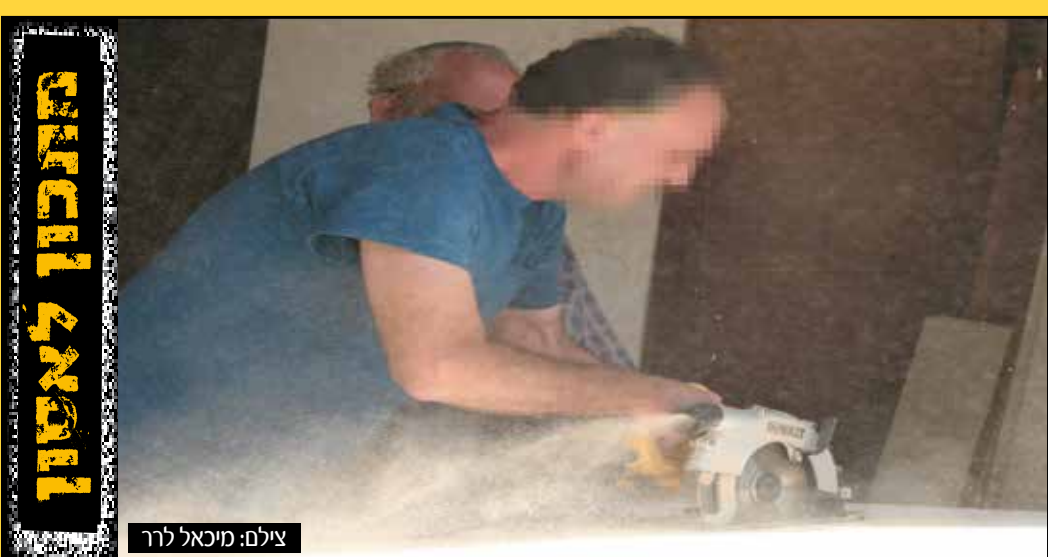
עוד אמצעי בטיחות

- שימוש במכשיר אחיזה מכני בשלב הוצאת הלוחות מהמחסן יאפשר אחיזה נוחה. חשוב לאזן את לוח העץ ולאפשר חלוקת עומס זהה בין העובדים;
- שימוש בעגלת שיוע להעברת לוחות העץ ממקום למקום. על העגלה להיות נוחה ובטיחותית, בעלת מעצורים לנעילה וקיבוע נוח של הלוח מלמעלה;
- עבודה ברעש: ניסור, השחזה וליטוש מכניים, כמו גם נגרות מכנית, מוגדרים כעבודות שיש בהן רעש מזיק. יש לעשות שימוש בציוד מגן אישי (אטמים, אוזניות) להפחתת הרעש, וכן לעבור בדיקות רעש במקום העבודה, כמו גם בדיקות רפואיות אחת לשנתיים, ועוד.

תנאים מקדימים

הפגיעות הנגרמות מטלטול ידני של לוחות עץ בנגריה הן בעיקר נקעים ומתיחות, חתכים ושברים, כאשר הנפגעים העיקריים הם גב, ידיים ואצבעות, בעיקר עקב אחיזה לקויה (תנוחות) מנחי גוף לקויים והרמת לוחות כבדים מדי. בסוג זה של עבודה יש לקחת בחשבון כמה גורמים:

- ותק בעבודה ובריאות העובד;
- משקל לוח העץ, אופן ההרמה שלו, מספר העובדים השותפים להרמה, שימוש בכלי עזר, מרחק הנשיאה ועוד;
- אופי העבודה: תהליך חזרתי, מונוטוני, עמידה בתפוקות, מספר ההפסקות ואורכן;
- סביבת העבודה: תחומה או פתוחה, סמפרטורה, תאורה, צפיפות.

צילום: מיכאל לור

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

מרכז המידע מודיע:

- יש לך בעיה או שאלה כללית או אישית בתחומי בטיחות ובריאות בתעסוקה?
- האם אתה זקוק למידע בנושאי בטיחות וגיהות, חומרים מסוכנים, מניעת תאונות וכד'?

פנה למרכז המידע ותיענה במהירות

ניתן לפנות טלפונית, באמצעות הפקס או בדוא"ל כל הפניות נשמרות בסודיות • התשובות ללא תשלום (למעט תשובות ליועצים פרטיים, לשמאים ולעורכי דין).

כתובתנו: המוסד לבטיחות ולגיהות, מרכז המידע רח' מזא"ה 22, תל אביב ת.ד. 1122 מיקוד 61010 דוא"ל: info@osh.org.il, טל. 03-5266455, פקס. 03-5266456

דע יותר קבל יותר

הצטרף לחוג העמיתים של המוסד לבטיחות ולגיהות

צלצל: **03-7715211**